

Sygn. akt X GC 412/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział X Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Leszek Guza

Protokolant: Anna Rogal

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa J. B.

przeciwko S. K.

o zapłatę

1) oddala powództwo;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3 617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Leszek Guza

X GC 412/14

UZASADNIENIE

Powód J. B. wniósł o zasądzenie od pozwanego S. K. kwoty 111 543 , 78 zł z odsetkami ustawowymi według zestawienia zawartego w pozwie i kosztów procesu.

Na uzasadnienie wskazała, że na podstawie łączącej strony umowy wykonywał na rzecz pozwanego roboty budowlane.

Pozwany rozszerzył zakres prac do wykonania.

Prace dodatkowe były wykonane i odebrane przez inspektora nadzoru oraz pozwanego.

Przesunęło to termin zakończenia prac.

Pozwem dochodził powód należności za roboty dodatkowe oraz reszty należności za prace objęte umową stron.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że powód nie jest czynnie legitymowany do dochodzenia roszczenia objętego pozwem bowiem w dniu 15 kwietnia 2013 r. dokonał cesji tych wierzytelności na osobę trzecią.

Niezależnie od tego wskazał pozwany, że powód robót nie wykonał należycie. Pozwany wielokrotnie wnosił zastrzeżenia do jakości i terminowości wykonanych prac.

Powód odmówił wykonania prac reklamacyjnych, co zmusiło pozwanego do dokonania wykonania zastępczego.

W zakresie prac dodatkowych wskazał pozwany na zapisy umowy o konieczności uzyskania zgody na wykonanie prac dodatkowych.

Wskazał, że strony nie zawarły wymaganego umową aneksu dotyczącego takich prac.

Podniósł pozwany, że rozliczona między stronami została już kwota 508 tys. zł.

Wskazał na braki protokołu odbioru, który winien stanowić podstawę wystawienia faktury.

Podniósł pozwany zarzut potrącenia z wierzytelnościami dochodzonymi pozwem wierzytelności w kwocie 258 875 zł z tytułu kar umownych za zwłokę w wykonaniu robót.

Sąd ustalił:

W dniu 22 marca 2012 r. strony zawarły umowę na wykonanie prac budowlanych.

W § 3 umowy strony ustalił termin wykonania prac do dnia 11 sierpnia 2012 r. z możliwością przedłużenia do dnia 30 sierpnia 2012 r.

W § 4 umowy strony ustaliły wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 545 000 zł netto i wskazały, że wykonawca nie może żądać podwyższenia wynagrodzenia, jeżeli wykonał roboty dodatkowe bez uzyskania pisemnej zgody zamawiającego na ich wykonania. Zmiana musi być dokonana w postaci aneksu do niniejszej umowy.

W § 6 strony ustaliły kary umowne za każdy dzień opóźnienia do dnia dokonania odbioru m.in. za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy.

(dowód - umowa k. 11-16, zeznania stron nagranie z dnia 2 kwietnia 2015 r.)

Powód roboty wykonywał niestarannie i z opóźnieniem.

(dowód - protokół k. 131, karty dziennika budowy k. 132-141, wezwania k. 142-144, zeznania pozwanego nagranie z dnia 2 kwietnia 2015 r.)

W dniu 31 sierpnia 2012 r. powód sporządził kosztorys dodatkowy na kwotę 72 130, 61 zł. Kosztorys zatwierdził inspektor nadzoru D. S..

(dowód - kosztorys k. 21-26, zeznanie świadka D. S. nagranie z dnia 2 kwietnia 2015 r.)

W dniu 26 września 2012 r. powód skierował do pozwanego pismo w którym przyznał duże przekroczenie terminu zakończenia robót budowlanych.

(dowód - pismo k. 151)

W dniu 1 grudnia 2012 r. powód wystawił pozwanemu fakturę nr (...) na kwotę 145 140 zł brutto (netto 118 000 zł) za roboty dodatkowe.

(dowód - faktura k. 29)

W dniu 3 grudnia 2012 r. powód i inspektor nadzoru D. S. podpisali protokół uzgodnień robót dodatkowych na kwotę 45 869,39 zł.

(dowód - protokół k. 27, zeznanie świadka D. S. nagranie z dnia 2 kwietnia 2015 r.)

W dniu 3 grudnia 2012 r. powód i inspektor nadzoru D. S. podpisali kolejny protokół robot dodatkowych wykonanych w miesiącach sierpień grudzień 2012 r.

(dowód - protokół k. 30, zeznanie świadka D. S. nagranie z dnia 2 kwietnia 2015 r.)

W dniu 3 grudnia 2012 r. powód zgłosił pozwanemu roboty dodatkowe na kwotę netto 118 000 zł.

(dowód - pismo k. 28)

W dniu 3 grudnia 2012 r. powód skierował do pozwanego pismo o przekazanie kwoty 71 726 , 22 zł z faktury nr (...) bezpośrednio swojemu podwykonawcy.

(dowód - pismo k. 33)

W dniu 3 grudnia 2012 r. powód i inspektor nadzoru D. S. spisali protokół robót dodatkowych na kwotę netto 118 000 zł, który następnie został anulowany z uwagi na pomyłkę.

(dowód - protokół k. 149-150, zeznanie świadka D. S. nagranie z dnia 2 kwietnia 2015 r.)

W dniu 5 grudnia 2012 r. strony podpisały protokół końcowy odbioru wykonanych robot. Protokół podpisał inspektor nadzoru D. S..

(dowód - protokół k. 17)

W dniu 5 grudnia 2012 r. powód wystawił pozwanemu fakturę nr (...) na kwotę 45 510 zł za wykonane roboty.

(dowód - faktura k. 18)

W dniu 10 grudnia 2012 r. powód sporządził zestawienie kosztów robót usterkowych na kwotę netto 6000 zł.

(dowód - zestawienie k. 19)

W dniu 13 lutego 2013 r. pozwany obciążył powoda karami umownymi za opóźnienie wykonania robót budowlanych w wysokości 545 000 zł.

(dowód pismo, pełnomocnictwo i nota k. 152-155)

W dniu 15 marca 2013 r. powód dokonał korekty faktury nr (...) o kwotę netto 6000 zł.

(dowód - faktura korygująca k. 20)

W dniu 19 marca 2013 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty dochodzącej należności.

(dowód - wezwanie k. 34)

W dniu 15 kwietnia 2013 r. powód dokonał cesji dochodzącej należności na osobę trzecią, która skierowała przeciwko pozwanemu zawiadanie do próby ugodowej.

(dowód - oświadczenie k. 128, zawiadanie k. 129, zawiadomienie k. 130, umowa k. 170)

W dniu 5 listopada 2013 r. W. B. obciążył pozwanego kwotą 24 600 zł z tytułu prac przy naprawie elewacji.

(dowód - faktura k. 201)

W dniu 10 marca 2014 r. M. S. obciążył pozwanego kwotą 18 450 zł z tytułu pre przy uszczelnianiu dachu.

(dowód - faktura k. 200)

Pozwany nie zaksięgował faktu nr (...) i (...) wystawionych przez powoda.

(dowód - pismo k. 202, wezwanie k. 203, 204, 205).

Powyższy stan faktyczny ustalił Sąd w oparciu o złożone dokumenty i zeznania przesłuchanych osób.

Oceniając złożone dokumenty uznał je Sąd za wiarygodne. Nie były one kwestionowane przez żadną ze stron i nie budziły zasadniczych wątpliwości sądu.

Oceniając zeznania przesłuchanych osób uznał Sąd, że zeznania świadków D. S. i M. B. zasługują na wiarę. Zeznania te znajdowały oparcie w pozostałym materiale dowodowym. Dał Sąd wiarę również zeznaniom stron, poza twierdzeniem pozwanego, że nie miał on świadomości zwiększenia zakresu wykonanych robot. Twierdzenie te były sprzeczne z zeznaniami świadka S. oraz w ocenie Sądu były pozbawione logiki. Trudno podzielić stanowisko pozwanego, że powód z własnej inicjatywy i bez wiedzy pozwanego zwiększył zakres robot do wykonania..

Sąd zważył:

Powód dochodził w niniejszej sprawie dwóch należności, pierwszej z faktury nr (...) z tytułu należności końcowej za wykonane prace i drugiej z faktury nr (...) z tytułu wynagrodzenia za wykonanie prac dodatkowych.

Odnośnie pierwszej z tych należności zważył Sąd, że zgodnie z umową powodowi przysługiwało wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie nett 545 000 zł.

Zgodnie z oświadczeniem ze sprzeciwu od nakazu zapłaty strony rozliczyły już 508 000 zł netto. Czyli do rozliczenia pozostało 37 000 zł netto co pomniejszone przez powoda o kwotę netto 6 000 zł kosztów usunięcia usterek daje netto kwotę 31 000 zł czyli brutto 38 0130 zł.

Taka należność więc powodowi przysługiwała.

Za pozbawione znaczenia uznał przy tym Sąd twierdzenie pozwanego o wykonaniu zastępczym bowiem nie wykazał on aby były usterki uzasadniające to wykonanie i aby owo wykonanie dotyczyło wyłącznie tych usterek.

Nie wykazał też pozwany aby skutecznie skorzystał z uprawnień z rękojmi.

W szczególności nie wykazał, że istniały przesłanki do obniżenia ceny i o ile ewentualnie można obniżyć cenę.

Ponadto nie przedstawił pozwany tych należności do potrącenia.

Dlatego uznał Sąd, że w tym zakresie powodowi przysługiwało wynagrodzenie.

Jeżeli chodzi o drugą z dochodzonych należności z tytułu wykonanych robot dodatkowych, to w tym zakresie powód nie wykazał aby istniały przesłanki do jej uwzględnienia.

W zasadzie tutaj powód wykazał jedynie, że jakieś roboty dodatkowe były. Uznaje przy tym Sąd, że pozwany wiedział o tych robotach.

Trudno bowiem uznać za logiczne twierdzenia pozwanego, że powód sam z własnej inicjatywy i bez wiedzy i udziału pozwanego zwiększył zakres wykonanych robót.

Nie wykazał natomiast powód aby strony doszły do porozumienia w przedmiocie wykonania tych robót, a w szczególności w zakresie wysokości zwiększonego wynagrodzenia.

Tutaj zaś umowa wyraźnie wymagała aneksu.

Bez tego aneksu powód nie miał podstaw do wykonywania zwiększonego zakresu robót, a na pewno nie ma prawa do wynagrodzenia za nie.

Jest przy tym istotne, że ewentualne uzgodnienia z inspektorem nadzoru w zakresie zwiększonego zakresu prac nie mają tutaj większego znaczenia bowiem z umowy wyraźnie wynika, że jego uprawnienia były tylko w zakresie nadzorowania budowy. Nie miał więc inspektor nadzoru uprawnień co zaciągania zobowiązań w imieniu pozwanego.

Ponadto powód nie wykazał aby strony doszły do porozumienia w zakresie wynagrodzenia za te prace, a w żaden inny sposób nie wykazał faktycznej wartości tych prac.

W tym zakresie należy wskazać, że ustalenie zakresu faktycznie wykonanych prac i ich wartości wymaga wiadomości specjalnych i opinii biegłego.

W tym zakresie ciężar dowodu spoczywał w całości po stronie powodowej, powód zaś wniosku o przeprowadzenie takiego dowodu nie złożył.

Dlatego gdyby nawet gdyby uznać, że pozwany wiedział i akceptował wykonanie zwiększonego zakresu prac to brak podstaw do ustalenia wysokości należnego z tego tytułu powodowi wynagrodzenia.

Dlatego w tej części brak podstaw do uznania, że dochodzona w tej części kwota się powodowi należy.

Niezależnie od tego zważył Sąd, że uzasadniony był podniesiony przez pozwanego zarzut potrącenia z dochodzonymi wierzytelnościami kwoty należnej mu z tytułu kary umownej.

W tym zakresie pozwany wykazał, że obciążył powoda tymi karami i podniósł zarzut ich potrącenia.

Naliczenie kar umownych w ocenie Sądu było uzasadnione.

Co do zasadności naliczenia kar umownych to było niesporne, że prace zakończono 5 grudnia 2012 r. , czyli 96 dni po terminie umownym.

Powód nie wykazał zaś aby strony uzgodniły przedłużenie tego terminu.

Powód nie wykazał również aby prace dodatkowe uzasadniały przedłużenie terminu wykonania robót aż w tak znaczącym zakresie.

W tym zakresie znowu potrzebne były wiadomości specjalne i opinia biegłego, który na podstawie wykazanych przez powoda robót dodatkowych mógłby ewentualnie ustalić okres usprawiedliwionego przekroczenie umownego terminu zakończenia prac.

Stosownego wniosku ze strony powoda jednak zabrakło.

Niezależnie więc od tego czy uznane zostanie, że kary te należało liczyć za opóźnienie czy za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy wskazać należy, że powód nie udowodnił aby nie ponosił winy za opóźnienie w wykonaniu prac.

Dlatego kary umowne w wysokości wyliczonej przez pozwanego uznał Sąd za zasadne, a w konsekwencji za uzasadniony zarzut potrącenia.

Dlatego mimo uznania zasadności roszczenia powoda z tytułu należności z faktury (...) uznał Sąd, że wierzytelność ta uległa umorzeniu na skutek potrącenia.

Niezależnie od tego zważył Sąd, że, przynajmniej po części uzasadniony był zarzut pozwanego braku legitymacji czynnej po stronie powoda bowiem ten dokonał cesji dochodzonych należności na rzecz osoby trzeciej.

Jak bowiem wynika z przedłożonej umowy cesji z dnia 15 kwietnia 2013 r. powód dokonał cesji wierzytelności na rzecz osoby trzeciej. Z umowy tej wprost wynika, że powód przeniósł należności na rzecz tej osoby.

Cesja ta była dokonana na okres dwóch lat i po tym okresie wygasła.

Jak z powyższego wynika umowa cesji wygasła w dniu 15 kwietnia 2015 r.

Jednak zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy; w szczególności zasądzeniu roszczenia nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stało się ono wymagalne w toku sprawy.

Jak zaś wskazano wyżej w chwili zamknięcia rozprawy powód nie był legitymowany do dochodzenia wierzytelności, które przeniósł na rzecz osoby trzeciej.

Jeśli zaś chodzi o umowny zakaz zbywania wierzytelności, na który powoływał się powód w niniejszej sprawie, to dotyczyć mógł on co najwyżej wierzytelności z umowy a nie z tytułu prac dodatkowych.

Stanowi to dodatkowy argument za oddaleniem powództwa.

Biorąc po uwagę wszystkie przedstawione wyżej okoliczności Sąd powództwo oddalił.

O kosztach orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. przyznając pozwanemu zwrot poniesionych kosztów na które złożyły się opłata skarbową i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego.

SSO Leszek Guza

Z:

1, odnot.

2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć :

- pełn. powoda

3. sporządzić ksero akt i przesłać Komisarjatowi Policji w G. do sprawy zgodnie z pismem z dnia 8 kwietnia 2015 r.

4. do Prezesa tut. Sądu skierować pismo

"Uprzejmie informuję, że w trakcie przesłuchania świadków i stron w sprawie z powództwa J. B. przeciwko S. K. pojawiły się informacje o wykonaniu obiektu należącego do pozwanego a objętego sporem w sposób niegodny z projektem. Z zeznań pozwanego wynika ponadto, że nie podjęto próby legalizacji odstępstw. Z oczywistych względów nie jestem w stanie ocenić czy ewentualne odstępstwa mają charakter istotny i czy wpływają na możliwość wykorzystywania obiektu zgodnie z przeznaczeniem. Dlatego przedstawiam niniejszy problem celem oceny, czy istnieje konieczność zawiadomienia stosownych organów o odstępstwach."

do podpisu

5. za 21 dni

Gliwice dnia 27 kwietnia 2015 r.